

ACORD
INTRE
GUVERNUL ROMÂNIEI
ȘI
GUVERNUL REPUBLICII BULGARIA
PRIVIND
OPERATIILE TRANSFRONTALIERE DE POLIȚIE AERIANĂ

Guvernul României și Guvernul Republicii Bulgaria, numite în continuare "Părți",

Subliniind necesitatea de a dezvolta cooperarea în domeniul apărării aeriene între statele lor, în calitate de membre ale Organizației Tratatului Atlanticului de Nord, numită în continuare NATO,

Ținând cont de Sistemul Integrat de Apărare Aeriană al NATO, numit în continuare NATINADS și de obligațiile conexe cuprinse în documentul MC 54/1, precum și de spiritul, scopul și prevederile directivei SACEUR referitoare la poliția aeriană,

Asigurând asistență reciprocă în lupta împotriva terorismului internațional, asigurând siguranța zborurilor internaționale și cooperând pentru a implementa proceduri de luare a deciziilor,

Ținând cont de prevederile referitoare la poliția aeriană ale legislației relevante din cele două state,

Luând în considerare Acordul între Părțile la Tratatul Atlanticului de Nord cu privire la statutul forțelor lor, semnat la Londra la 19 iunie 1951, numit în continuare NATO SOFA,

Luând în considerare prevederile Convenției privind Aviația Civilă Internațională semnată la Chicago la 7 decembrie 1944,

Convin următoarele:

ARTICOLUL 1 DEFINIȚII

Pentru scopurile prezentului Acord, potrivit documentelor NATO menționate:

a) **Poliție aeriană**: înseamnă folosirea unei aeronave interceptoare, pe timp de pace, în scopul de a apăra integritatea unui anumit spațiu aerian;

b) **Aeronavă pentru poliție aeriană – Interceptor pentru reacție rapidă- QRA(I)** – înseamnă aeronavă militară de interceptare aparținând forțelor aeriene ale celor două state, implicate într-o operație de poliție aeriană;

c) **Operație de poliție aeriană** - înseamnă operație specializată a aeronavelor interceptoare, pe timp de pace, în scopul de a apăra integritatea unui anumit spațiu aerian condusă de comandamentul desemnat al NATO (Centrul de Operații Aeriene Combinate-CAOC) sau de către o autoritate națională în cazul violării spațiului aerian și/sau a reglementărilor naționale privind navigația aeriană a oricărui dintre state;

d) **Operație transfrontalieră de poliție aeriană (APCBO)**: operație de poliție aeriană executată de QRA(I) a unui stat în spațiul aerian al celuilalt stat;

e) **Angajare**: înseamnă utilizarea armelor din dotarea QRA(I) cu intenția de a avertiza sau pentru nimicirea aeronavei interceptate;

f) **Identificare, Interogare, Interceptare, Intervenție** – înseamnă acțiuni specifice de poliție aeriană, așa cum sunt definite în documentele NATO;

g) **Spațiul aerian al NATO**: înseamnă spațiu aerian așa cum este definit în documentele NATINADS;

h) **Spațiul aerian național:** înseamnă spațiul aerian aflat deasupra teritoriului, apelor interne și apelor teritoriale, ale oricăruia dintre state reprezentând o Parte a spațiului aerian al NATO;

i) **Autoritate guvernamentală națională:** autoritate națională autorizată să permită angajarea în spațiul aerian național;

j) **Utilizarea QRA(I):** înseamnă zborul aeronavelor care efectuează serviciul de poliție aeriană asigurat de către Părți care implică trecerea frontierei în legătură cu misiunile încredințate, și inclusiv zborul de întoarcere la baza aeriană;

k) **Comandamentele responsabile care comandă operația NATO:** înseamnă comandamentele autorizate (CAOC) care asigură comanda și controlul tactic cu autoritate regională în spațiul aerian al NATO incluzând spațiul aerian al statelor Părților în vederea apărării spațiului aerian aliat în conformitate cu documentele referitoare la NATINADS și Poliție Aeriană ale NATO;

l) **Asigurarea de servicii:** înseamnă sprijinul pentru echipajul care efectuează serviciul de poliție aeriană, pentru a menține aeronava în stare operațională, în special prin realimentare, servicii tehnice și reparații curente cu excepția punerii de armament la dispoziție.

ARTICOLUL 2 PREVEDERI GENERALE

(1) Ministerul Apărării Naționale din România, în numele Părții române și Ministerul Apărării din Republica Bulgaria în numele Părții bulgare, ambele numite în continuare "ministere", vor fi responsabile pentru coordonarea aplicării prezentului Acord.

(2) Ministerele vor planifica, organiza și implementa modalitățile de cooperare stipulate în prezentul Acord prin autoritățile responsabile stabilite într-un Aranjament Tehnic subsecvent, semnat de miniștri sau alte persoane autorizate de către aceștia.

ARTICOLUL 3 SCOP

Scopul prezentului Acord este de a :

a) stabili principiile de bază, condițiile și procedurile pentru executarea APCBO de către QRA(I) ale Părților în spațiul aerian al oricăruia dintre state. Aceasta include, de asemenea, pregătirea, asigurarea de servicii și desfășurarea activităților de căutare-salvare și investigarea accidentelor și incidentelor de zbor ;

b) promova siguranța zborurilor și coordonarea între state în cazul unei APCBO desfășurate de către QRA(I) în spațiul aerian internațional unde Organizația Aviației Civile Internaționale a încredințat anumite responsabilități fiecăruia dintre state.

ARTICOLUL 4 PRINCIPII DE BAZĂ

(1) Interpretarea și aplicarea prezentului Acord se va realiza în conformitate cu Carta Națiunilor Unite și cu tratatele internaționale în vigoare aplicabile pentru cele două state.

(2) Pe timpul desfășurării APCBO autoritățile naționale ale Părților și personalul implicat în aplicarea prezentului Acord vor acționa cu respectarea deplină a suveranității celui alt stat.

(3) În executarea unei APCBO specifice QRA(I) ale oricăruia dintre state părăsesc spațiul aerian național și intră în spațiul aerian al celui alt stat numai după aprobarea reciprocă de către autoritățile naționale desemnate.

(4) Utilizarea QRA(I) în timpul unei APCBO specifice, inclusiv angajarea, se vor desfășura în strictă concordanță cu procedurile NATINADS și procedurile stabilite în Aranjamentul Tehnic bilateral menționat la art. 2 alin. (2).

(5) Operațiile transfrontaliere de poliție aeriană nu vor fi permise și executate fără schimbul de imagine aeriană între comandamentele militare responsabile pentru controlul spațiului aerian (CRC) ale celor două Părți.

ARTICOLUL 5 RESPONSABILITĂȚILE PĂRȚILOR ȘI AUTORITĂȚILOR COMPETENTE

(1) Autoritățile desemnate ale Părților vor aproba ca QRA(I) aparținând Forțelor lor Aeriene să părăsească spațiul lor aerian național și să pătrundă în spațiul aerian al celui alt stat atunci când este necesar și va fi întrebuițat acolo conform procedurilor NATINADS pentru protecția spațiului aerian al NATO.

(2) Controlorul șef de serviciu din Centrul de Operații Aeriene al Forțelor Aeriene bulgare sau orice altă autoritate desemnată de ministrul bulgar al apărării va permite:

a) Pătrunderea în spațiul aerian bulgar de către QRA(I) român pentru executarea unei APCBO specifice;

b) Părăsirea spațiului aerian național de către QRA(I) bulgar pentru executarea unei APCBO specifice în spațiul aerian românesc.

(3) Șeful Operațiilor Curente din Centrul de Operații Aeriene al României sau oricare altă autoritate desemnată de ministrul român al apărării naționale va permite:

a) Pătrunderea în spațiul aerian românesc a QRA(I) bulgar pentru executarea unei APCBO specifice;

b) Părăsirea spațiului aerian național de către QRA(I) român pentru executarea unei APCBO specifice în spațiul aerian bulgar.

(4) Autoritățile competente care să permită interogarea, interceptia și intervenția de către QRA a celuilalt stat acționând sub comandă NATO sau națională vor fi specificate în Aranjamentul Tehnic menționat la articolul 2, alin. (2).

(5) Angajarea de către QRA(I) al celuilalt Stat, care execută o APCBO specifică va fi permisă de:

a) În spațiul aerian bulgar – ministrul apărării al Republicii Bulgaria care acționează ca NGA, la propunerea Șefului Statului Major General;

b) În spațiul aerian românesc – ministrul apărării naționale al României care acționează ca NGA.

(6) În oricare dintre cazurile prezentate la alin. (5), utilizarea focului de avertizare și/sau a forței letale pe timpul angajării, necesită acordul NGA din statul care asigură QRA (I). Proceduri detaliate vor fi definite în continuare în Aranjamentul Tehnic menționat la articolul 2, alin. (2).

(7) Autoritățile menționate la paragrafele (1), (2), (3) și (4) vor raporta imediat autorităților lor naționale inclusiv către NGA, în conformitate cu procedurile stabilite în Aranjamentul Tehnic menționat la articolul 2, alin. (2).

ARTICOLUL 6

UTILIZAREA SPAȚIULUI AERIAN ȘI A AERODROMURILOR

(1) Utilizarea reciprocă a spațiilor aeriene ale României și Republicii Bulgaria va fi pusă în practică prin coordonarea comandamentelor militare responsabile pentru controlul spațiului aerian (CRC), care vor fi definite în Aranjamentul Tehnic menționat la art. 2 alin. (2).

(2) Utilizarea aerodromurilor care vor fi stabilite în Aranjamentul Tehnic menționat la art. 2 alin (2), pentru aterizarea QRA(I) și a aeronavelor interceptate, va fi coordonată de către CRC-ul responsabil.

(3) În situații de urgență, aeronavele menționate la alin. (2) al prezentului articol pot utiliza orice aerodrom național disponibil și adecvat pentru aterizare, al celuilalt stat prin coordonarea CRC-ului responsabil.

(4) Modificările în informațiile aeronautice pentru aeroporturile desemnate conform alin. (2) și (3) ale prezentului articol, vor fi comunicate neîntârziat în conformitate cu prevederile *STANAG 7005- Exchange of Flight Information Publication (FLIP) data*.

(5) Executarea operației de poliție aeriană de către QRA(I) aparținând oricăreia dintre Părți în spațiul aerian al celuilalt Stat va fi autorizată și executată conform prevederilor acestui Acord și ale Aranjamentului Tehnic menționat la articolul 2, alin. (2) fără prezentarea niciunui plan de zbor sau autorizare diplomatică specială de survol.

ARTICOLUL 7

CĂUTAREA - SALVAREA ȘI INVESTIGAREA INCIDENTELOR ȘI ACCIDENTELOR DE ZBOR

(1) Părțile vor fi obligate să asigure serviciul de căutare și salvare pe teritoriul statelor lor, precum și pe teritoriul de sub spațiul aerian definit în articolul 3, lit. b) al prezentului Acord, pentru acordarea de ajutor echipajului QRA(I) din celălalt Stat, pentru asigurarea securității aeronavei și pentru implementarea acțiunilor de eliminare a consecințelor. Informațiile necesare vor fi schimbate fără întârziere prin CRC-uri.

(2) Incidentele și accidentele care apar pe timpul unei APCBO specifice vor fi investigate în conformitate cu acordurile internaționale aplicabile și legislațiile naționale ale Părților.

(3) Lecțiile învățate din investigarea incidentelor și accidentelor de zbor petrecute pe timpul întrebuirii QRA(I) vor fi comunicate între autoritățile responsabile ale Părților pentru evitarea repetării în viitor a unor evenimente similare.

(4) În cazul în care un eveniment de tipul celor menționate la alin. (2) al prezentului articol se produce pe teritoriul statului uneia dintre Părți, experții în siguranța zborului din cealaltă Parte pot fi implicați în activitatea de inspectare în conformitate cu documentele NATO relevante privind investigațiile în domeniul siguranței zborurilor și raportării incidentelor/accidentelor care au implicat aeronave militare și/sau rachete.

ARTICOLUL 8

PREGĂTIREA

(1) Pentru a atinge și a menține scopul prevăzut de articolul 3 al prezentului Acord, autoritățile responsabile ale Părților vor desfășura pregătirea în comun.

(2) Detaliile privind desfășurarea de exerciții comune și alte aspecte relevante legate de pregătirea în comun vor fi stabilite într-un Aranjament Tehnic încheiat conform art. 2, alin. (2).

ARTICOLUL 9

PREVEDERI FINANCIARE ȘI PRIVIND SERVICIILE

(1) Ca regulă generală, Părțile se angajează să suporte propriile cheltuieli care apar în cazul în care nu există clauze contractuale pentru finanțarea comună.

(2) În cazul unor costuri neprevăzute care nu pot fi definite ca responsabilitate directă a uneia dintre Părți, de la caz la caz va fi convenită o procedură de împărțire a costurilor între ministere.

(3) În principiu, serviciile prestate pentru QRA(I) aparținând unuia dintre state pe teritoriul celui alt stat vor fi contracost sau decontate. Cu toate acestea, detaliile referitoare la servicii inclusiv sprijinul acordat gratuit pot fi definite în Aranjamentul Tehnic menționat la art. 2, alin. (2), care va fi în concordanță cu legislațiile naționale ale ambelor state și cu documentele NATO relevante referitoare la asistența logistică reciprocă.

(4) Chiar în condițiile aranjamentului menționat la alin. (3) al prezentului articol, costul rachetelor, muniției și materialului pirotehnic întrebuințat de QRA(I) aparținând unuia dintre state în spațiul aerian al celui alt stat va fi suportat de Partea a cărei NGA a permis angajarea respectivă.

ARTICOLUL 10

JURISDICȚIA, STATUTUL JURIDIC ȘI COMPENSAREA DAUNELOR

(1) Dacă nu este altfel prevăzut în prezentul Acord, toate aspectele legate de interpretarea și aplicarea sa vor fi guvernate de Acordul între Părțile la Tratatul Atlanticului de Nord cu privire la statutul forțelor lor (NATO SOFA).

(2) În limitele Articolului VIII, alin. (5) al NATO SOFA:

a) Compensarea daunelor produse unor terțe părți de către QRA(I) aparținând uneia dintre Părți în executarea unei APCBO specifice este responsabilitatea celeilalte Părți în al cărei spațiu aerian sau teritoriu național au survenit accidentul și avariile și ale căror autorități au permis întrebuințarea aceluia QRA(I);

b) Dacă daunele apar în spațiul aerian și/sau teritoriul unuia dintre state ca rezultat al nerespectării (inclusiv al neglijenței sau relei intenții) procedurilor stabilite în acest Acord și în Aranjamentul Tehnic menționat la art. 2, alin (2) de către personalul și/sau autoritățile celui alt stat, acesta din urmă va fi răspunzător pentru compensarea lor.

(3) Dacă NATO ia decizii privind partajarea și despăgubirea din fonduri comune a daunelor produse prin întrebuințarea QRA (I), decizii obligatorii pentru fiecare stat membru, Părțile vor aplica deciziile respective în mod corespunzător.

ARTICOLUL 11

ALTE PREVEDERI

(1) Cooperarea și coordonarea militară între Părți pe timpul și în legătură cu utilizarea QRA(I) în operații de poliție aeriană se va desfășura în limba engleză.

(2) În cazul unui incident sau a unui accident în legătură cu executarea unei APCBO specifice și aterizarea QRA (I) aparținând unuia dintre state pe teritoriul celui alt stat, autoritățile competente vor lua toate măsurile legale pentru ca echipajul să fie disponibil pentru investigații ulterioare.

(3) Părțile vor respecta prevederile documentelor standard NATO, ale

acordurilor bilaterale în vigoare referitoare la protecția informațiilor clasificate și ale legislației naționale privind protecția informațiilor și documentelor în aplicarea Acordului și vor utiliza clasificări cel puțin egale celor atribuite de cealaltă Parte.

ARTICOLUL 12 PREVEDERI FINALE

(1) Presentul Acord va intra în vigoare la data primirii ultimei notificări trimisă de către Părți pe canale diplomatice, prin care se informează asupra îndeplinirii procedurilor legale interne necesare pentru intrarea sa în vigoare.

(2) Presentul Acord este încheiat pentru o perioadă nedeterminată, dar Părțile pot exprima încetarea valabilității sale, în orice moment, în scris. Acordul își va înceta valabilitatea la șase luni de la data când o Parte primește o notificare de la cealaltă Parte, despre intenția de încetare a valabilității.

(3) În caz de încetare a valabilității, prevederile relevante ale Acordului vor continua să fie în vigoare până când toate activitățile aflate în derulare se vor încheia sau toate problemele rezultând din activități desfășurate în temeiul prezentului Acord, vor fi rezolvate.

(4) Presentul Acord poate fi amendat oricând în scris, cu consimțământul ambelor Părți. Amendamentele vor intra în vigoare în conformitate cu alineatul (1) al prezentului articol.

(5) Divergențele privind interpretarea și aplicarea prezentului Acord vor fi rezolvate prin consultări între Părți, fără a fi supuse atenției oricărei alte părți.

Semnat la București, la 12 octombrie 2011 în două exemplare originale în limbile română, bulgară și engleză, toate textele fiind egal autentice. În caz de diferențe de interpretare, textul în limba engleză va prevala.

**PENTRU
GUVERNUL ROMÂNIEI**

**GABRIEL OPREA
MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE
AL ROMÂNIEI**

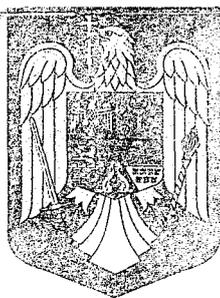
**PENTRU
GUVERNUL REPUBLICII BULGARIA**

**ANU ANGUELOV
MINISTRUL APĂRĂRII AL
REPUBLICII BULGARIA**

CONFORM CU ORIGINALUL ROMÂNIA
ȘEFUL DIRECȚIEI COOPERĂRII INTERNAȚIONALE ÎN DOMENIUL APĂRĂRII
General-maior

VIRGIL BĂL

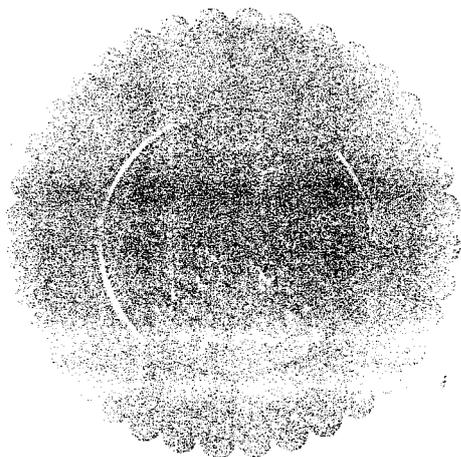

ROMÂNIA

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

Certifică prin prezenta că domnul Gabriel OPREA, ministrul Apărării Naționale, are depline puteri din partea Președintelui României pentru a semna

Acordul între Guvernul României și Guvernul Republicii Bulgaria privind operațiunile transfrontaliere de poliție aeriană

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

TEODOR BACONSCHI

București, 10 octombrie 2011
Nr. 832

AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF ROMANIA
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF BULGARIA
REGARDING
AIR POLICING CROSS-BORDER OPERATIONS

The Government of Romania and the Government of the Republic of Bulgaria, hereinafter referred to as "the Parties",

Emphasizing the need of extending co-operation in the field of Air Defence between their States as members of the Organization of the North Atlantic Treaty, hereinafter referred to as NATO,

Observing NATO Integrated Air Defence System hereinafter referred to as NATINADS, the relating obligations included in MC CONCEPT OF THE NATO INTEGRATED AIR DEFENCE SYSTEM (MC 54/1), the spirit, the aim and prescription of SACEUR's Air Policing related documents;

Providing mutual assistance in the fight against international terrorism, ensuring the safety of international flying and co-operating to implement decision making procedures,

Taking into account the provisions relating to Air Policing of the relevant national legislation of the two States,

Considering the Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty Regarding the Status of Their Forces, signed in London on June 19, 1951 hereafter named NATO SOFA,

Considering the International Convention of Civil Aviation, done in December 1944 in Chicago,
agree as follows:

ARTICLE 1 DEFINITIONS

For the purposes of the present Agreement, in accordance with respective NATO documents:

a) **Air Policing**: the use of interceptor aircraft, in peacetime, for the purpose of preserving the integrity of a specified airspace;

b) **Air Policing aircraft - Quick Reaction Alert Interceptor - QRA(I)**: Military interceptor aircraft belonging to the Air Forces of the two States, involved in an Air Policing operation;

c) **Air Policing operation**: Specialized operation of interceptor aircraft in peacetime implemented for the purpose of preserving the integrity of a specified airspace commanded by the designated command (Combined Air Operations Center - CAOC) of NATO or by a national authority in case of violation of the airspace and/or the national flight regulations of either State;

d) **Air Policing Cross-Border Operation (APCBO)**: Air Policing operation executed by QRA(I) of the one State in the airspace of the other State;

e) **Engagement**: Use of the QRA(I)'s onboard weapons with the intent to warn or to destroy the intercepted aircraft;

f) **Identification, Interrogation, Interception, Intervention**: Specific Air Policing actions, as defined in NATO documents;

g) **NATO airspace**: Airspace as defined in the NATINADS documents.

h) **National airspace:** Airspace above the territory, internal and territorial waters of either State, as a part of the NATO airspace;

i) **National Governmental Authority (NGA):** Designated National Authority authorized to permit Engagement in its national airspace;

j) **QRA(I) employment:** Flying of aircraft performing Air Policing, including border crossings in connection with the assigned tasks, and including the return flight to the airbase;

k) **Responsible Headquarters commanding the NATO operation:** Authorized headquarters (CAOC) providing tactical command and control with regional authority in the NATO airspace including the national airspace of the States for the protection of the NATO airspace, according to NATINADS and NATO Air Policing documents;

l) **Servicing:** Support provided to the crew of QRA(I), in order to keep the aircraft operational, especially refueling, replenishment, examination or minor repairs, except rearming.

ARTICLE 2 GENERAL PROVISIONS

(1) The Ministry of National Defence of Romania on behalf of the Romanian Party while the Ministry of Defence of the Republic of Bulgaria on behalf of the Bulgarian Party, together hereinafter named Ministries will be responsible for the co-ordination and implementation of the present Agreement.

(2) The Ministries will plan, organize and implement the co-operation stipulated in the present Agreement through responsible authorities specified in a subsequent Technical Arrangement, signed by the Ministers or other person authorized by them.

ARTICLE 3 PURPOSE

The purpose of the present Agreement is to:

a) define basic principles, conditions and procedures for executing APCBO by QRA(I) of the two Parties in the airspace of either States. This also includes training, provision of mutual servicing and conducting of search and rescue activities and investigation of flight incidents and accidents;

b) promote flight safety and coordination between the States in case of an APCBO by QRA(I) extending into the international airspace where the International Civil Aviation Organization has assigned certain responsibilities to either States.

ARTICLE 4 BASIC PRINCIPLES

(1) The interpretation and implementation of this Agreement will be done in accordance with the United Nation Charter and the applicable international treaties in force for the two States.

(2) While performing APCBO the national authorities of the Parties and the personnel involved in implementation of this Agreement will act in full respect of the national sovereignty of the other State.

(3) In execution of a specific APCBO, QRA(I) of either State leave its national airspace and enter national airspace of the other State only upon mutual approval by the designated national authorities.

(4) QRA(I) employment during a specific APCBO including Engagement will be conducted strictly according to the procedures of NATINADS and the procedures established in the bilateral Technical Arrangement under Article 2, paragraph (2).

(5) Air Policing Cross-Border Operations will not be allowed and executed without recognized air picture exchange between CRC's of the two Parties.

ARTICLE 5 RESPONSIBILITIES OF THE PARTIES AND COMPETENT AUTHORITIES

(1) The designated authorities of the Parties will mutually approve that QRA(I) of their Air Forces will leave their national airspace and enter the airspace of the other State when necessary and will be employed there according to the procedures of NATINADS, to protect NATO airspace.

(2) The Senior Duty Controller in the Air Operations Center of the Bulgarian Air Force or any other authority, designated by the Bulgarian Minister of Defence will permit:

a) entry into Bulgarian airspace by the Romanian QRA(I) for execution of a specific APCBO;

b) leaving the national airspace by the Bulgarian QRA(I) for execution of a specific APCBO in the Romanian airspace.

(3) The Chief of Current Operations in the Romanian Air Operation Center or any other authority, designated by the Romanian Minister of National Defence will permit:

a) entry into Romanian airspace by the Bulgarian QRA(I) for executing a specific APCBO;

b) leaving the national airspace by the Romanian QRA(I) for execution of a specific APCBO in the Bulgarian airspace.

(4) Competent authorities permitting Interrogation, Interception and Intervention by the QRA(I) of the other State, acting under NATO or National Command will be specified in the Technical Arrangement under Article 2, paragraph (2).

(5) Engagement by QRA(I) of the other State, performing a specific APCBO will be permitted by:

a) in the Bulgarian airspace – the Minister of Defence of the Republic of Bulgaria, who acts as NGA, upon proposal by the Chief of Defence;

b) in the Romanian airspace – the Minister of National Defence of Romania who acts as NGA.

(6) In any case of paragraph (5), the use of warning burst and lethal

force during the Engagement requires concurrence by the NGA of the State, which provides the QRA(I). Detailed procedures will be further defined in the Technical Arrangement under Article 2, paragraph (2).

(7) The authorities under paragraphs (1), (2), (3) and (4) will immediately report to their respective national authorities, including the NGAs, according to the procedures set up in the Technical Arrangement under Article 2, paragraph (2).

ARTICLE 6 USE OF AIRSPACE AND AIRFIELDS

(1) Mutual use of the airspaces of Romania and the Republic of Bulgaria by the QRA(I) will be implemented through coordination between the responsible CRCs, further defined in the Technical Arrangement under Article 2, paragraph (2).

(2) The use of airfields, further defined in the Technical Arrangement under Article 2, paragraph (2), for landing the QRA(I) and the intercepted aircraft, will be coordinated by the responsible CRC.

(3) In case of emergency, the aircraft according to paragraph (2) of the present Article may use for landing any available and suitable national airfield of the other State through coordination of the responsible CRC.

(4) Changes in aeronautical information for the assigned airfields under paragraph (2) and (3) of the present Article, will be communicated without delay according to STANAG 7005 [EXCHANGE OF FLIGHT INFORMATION PUBLICATION (FLIP) DATA].

(5) The execution of Air Policing operation by either Party QRA(I) within the airspace of the other State will be authorized and executed in accordance with this Agreement and the Technical Arrangement under Article 2, paragraph (2) without submitting any special diplomatic clearance or flight plans.

ARTICLE 7 SEARCH AND RESCUE AND INVESTIGATION OF FLIGHT INCIDENTS AND ACCIDENTS

(1) The Parties will be obliged to provide search and rescue service on the territory of their States, as well as on the territory below the airspace defined in Article 3, paragraph b) of the present Agreement, to render help in trouble to the crew of QRA(I) of the other State, provide safeguard to the aircraft and implement action to eliminate the consequences. Necessary information will be exchanged without delay through CRCs.

(2) Incidents and accidents that occur during a specific APCBO will be investigated in accordance with applicable international agreements and national legislations of the Parties.

(3) Lessons learned from investigation of flight incidents and accidents happened during the involvement of the QRA(I) will be communicated between the responsible authorities of the Parties in order to avoid similar events.

(4) In case of an event under paragraph (2) of the present Article on the territory of the State of one Party, the flight safety experts of the other Party

be involved into the inspection, according to relevant NATO documents on safety investigation and reporting of accidents/incidents including military aircraft and/or missiles.

ARTICLE 8 TRAINING

(1) To achieve and maintain the purpose under the provisions of Article 3 of the present Agreement, the responsible authorities of the Parties will conduct common training.

(2) Details about the development of common exercises and other relevant issues related to common training will be established in the Technical Arrangement under Article 2, paragraph (2).

ARTICLE 9 FINANCIAL AND SERVICING PROVISIONS

(1) As a general rule, the Parties commit to undertake the incurred payment, in case there are no contracted clauses for common financing.

(2) In case of unforeseen expenses that cannot be defined as direct responsibility of a specific Party, a case by case procedure will be agreed between the Ministries to share the cost.

(3) In principle, the servicing provided to the QRA(I) of the one State in the territory of the other, will be against payment or reimbursement. However, the details of the servicing, including free of charge support, may be defined in the Technical Arrangement under Article 2, paragraph (2), which will be in accordance with the national legislations of both States and relevant NATO documents regarding mutual logistics assistance.

(4) Notwithstanding the arrangement mentioned in paragraph (3) of the present Article, the cost of the missiles, ammunition and pyrotechnic material used by QRA(I) of the one State in the airspace of the other State will be covered by the Party, whose NGA permitted the specific Engagement.

ARTICLE 10 JURISDICTION, LEGAL STATUS, COMPENSATION OF DAMAGES

(1) Except otherwise provided in the present Agreement, all issues related to its interpretation and implementation will be governed by the Agreement Between the Parties to the North Atlantic Treaty Regarding the Status of Their Forces (NATO SOFA).

(2) In the scope of Article VIII, paragraph (5) of NATO SOFA:

a) Compensation of damages caused to third parties by QRA(I) of the one Party in execution of a specific APCBO is the liability of the other Party in whose national airspace and/or territory the accident and the damages have occurred and whose authorities permitted the employment of that QRA(I);

b) If the damages occur in the airspace and/or territory of the other Party as a result of incompliance (including gross negligence or malice) with the

~~procedures under the present Agreement and the Technical Arrangement under Article 2, paragraph (2) by the personnel and/or authorities of the other State, the latter will be liable for their compensation.~~

(3) If NATO makes decisions in connection with sharing and indemnifying for damages caused by the employment of QRA(I), which will be binding to every member state, the Parties will apply such decisions accordingly.

ARTICLE 11 OTHER PROVISIONS

(1) The military cooperation and coordination between the Parties related to and during employment of QRA(I) in Air Policing operations will be carried out in English.

(2) In case of an incident or accident in connection with execution of a specific APCBO and landing of QRA(I) of the one State in the territory of the other State, the competent authorities shall take all lawful actions to ensure that the crew be available for further investigation.

(3) The Parties will follow the provisions of NATO standard documents, the bilateral agreements in force regarding the protection of classified information, and their national law for information and document protection in connection with the implementation of the present Agreement and will use at least equal classifications, to what was sent to them by the other Party.

ARTICLE 12 FINAL PROVISIONS

(1) The present Agreement shall enter into force on the date of receipt of the last written notification sent by the Parties through diplomatic channels, informing on the completion of the internal legal procedures necessary for its entry into force.

(2) The present Agreement is concluded for an indefinite period; however the Parties may terminate it in writing any time. The Agreement will cease to be in force after six months from the date when a Party receives a notification of the other Party about its intention to terminate it.

(3) In case of termination the relevant provisions of the present Agreement will remain in effect until all ongoing activities will be terminated or all issues arising from the activities carried out under the present Agreement will be settled.

(4) The present Agreement may be amended at any time in writing by the mutual consent of the Parties. The amendments enter into force in accordance with paragraph (1) of this Article.

(5) Any disputes regarding the interpretation or implementation of this Agreement will be settled through consultations between the Parties without referring them to any other party.

Signed in Bucharest on 12th of October 2011 in two original copies, in Romanian, Bulgarian and English languages, all texts being equally authentic. In case of difference in interpretation the English text shall prevail.

FOR THE GOVERNMENT OF
ROMANIA

GABRIEL OPREA
THE MINISTER OF NATIONAL
DEFENCE OF ROMANIA

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF BULGARIA

IVAN ANGUELOV
THE MINISTER OF DEFENCE
OF THE REPUBLIC OF BULGARIA

